

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Koningin

**Constitutionele Zaken en
Wetgeving**
Wetgeving Staatsinrichting en
grondrechten

Herengracht 17
2511 EG Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mr. Breunese
T (070) 426 7671

Kenmerk
2010-0000779757

Datum 3 december 2010

Betreft Nader rapport inzake het voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de inrichting van het proces voor de verkiezing van leden van de gemeenteraden, provinciale staten, Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en het Europees Parlement (Wet inrichting verkiezingsproces)

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 3 februari 2010, no.10.000280, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 13 april 2010, nr. W04.10.0038/I, bied ik U hierbij aan.

De Raad van State heeft bezwaar tegen de in het wetsvoorstel gemaakte keuze om de bepalingen die betrekking hebben op het verkiezingsproces uit de Kieswet te halen en in een aparte wet neer te leggen. De Raad meent dat het – mede uit een oogpunt van leesbaarheid en kenbaarheid – duidelijker is indien alle regelingen rondom het kiesrecht en de verkiezingen in één wet worden geregeld. De in het wetsvoorstel gemaakte keuze hield verband met de destijds gevoelde urgentie van de herziening van de inrichting van het verkiezingsproces. De Raad wijst er terecht op dat deze urgentie is afgenomen, nu dit wetgevingsproces niet meer kan worden afgerond voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en de Eerste Kamer van 2011. Ik zie in het advies van de Raad van State dan ook aanleiding om de bepalingen over het verkiezingsproces in de Kieswet te laten staan en het onderhavige wetsvoorstel in zijn huidige vorm niet in te dienen.

De Raad van State adviseert om de modernisering van de Kieswet in zijn geheel op te pakken voor de eerstvolgende geplande verkiezingen (van 2014). Zoals ik heb aangegeven in antwoord op de vragen van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer over het wetsvoorstel tot vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het jaar 2011 geef ik er de voorkeur aan in een komende wijziging van de Kieswet de meest urgente aanpassingen in de inrichting van het verkiezingsproces door te voeren. Het gaat dan onder andere om aanpassingen voor de kiezers die vanuit het buitenland mogen stemmen, de inrichting van het stemlokaal, de openbaarheid van processen-verbaal van stembureaus, nationale waarnemers en eisen aan stembureauleden. Mijn doel is dat de aanpassingen gereed zijn voor de verkiezingen die in 2014 zullen plaatsvinden (Kamerstukken II 2010/11, 32 500

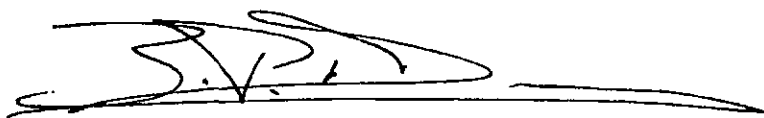
VII, nr. 5, blz. 14). In dit kader zal worden gezien welke elementen uit het onderhavige wetsvoorstel – al dan niet gewijzigd – kunnen worden overgenomen.

Datum
3 december 2010

Kenmerk
2010-0000779757

Daartoe gemachtigd door de ministerraad moge ik U in overweging geven het hierbij gevoegde voorstel van wet overeenkomstig het advies van de Raad van State niet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden en goed te vinden dat het onderhavige naer rapport tezamen met het advies van de Raad van State en het voorstel van wet en de daarbij behorende memorie van toelichting zoals deze aan de Raad van State zijn voorgelegd, openbaar wordt gemaakt.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner